

Abdulkadir Selvi

aselvi@hurriyet.com.tr

Kırmızı Çizgi ile sayfadaki cinsiyetçi içerikleri görmek için tıkla.

Erdođan'ın Amerikalı yatırımcılarla toplantısının perde arkası

24 Eylül 2018

CUMHURBAŞKANI Erdođan, BM toplantısı için ABD'de...

Erdođan'ın programında Başkan **Trump**'la bir görüşme öngörülüyor. Ama **Erdođan**, ABD'ye hareketinden önce "ABD tarafından bir talep gelirse değerlendiririz. Şu anda herhangi bir şey söz konusu değil" diyerek açık kapı bıraktı. BM'deki oturumda ya da yemekte iki liderin arasında bir temas kurulması sürpriz karşılanmamalı. Yaşanan gerilimin ardından diyaloga iki ülkenin de ihtiyacı var. Hem de her zamankinden fazla. **Erdođan**'ın Amerika'daki temaslarından sonra Almanya'ya geçmesi de bir o kadar önemli. Almanya ziyareti Avrupa Birliği ile ilişkilerin seyri açısından büyük önem arz ediyor.

Ülkeler arasındaki ilişkilerin geliştirilmesinde ve krizlerin aşılmasında ekonomi, en önemli kanallardan birini oluşturuyor. Rus uçağının düşürülmesi sonrasında yaşanan krizin aşılmasında işadami **Cavit Çağlar**'ın oynadığı role dikkat çekmek istiyorum. Başkanlığını **Mehmet Ali Yalçındağ**'ın yaptığı Türk-Amerikan İş Konseyi'nin düzenleyeceği programda Amerikalı yatırımcılarla bir araya gelecek olmasını önemsiyorum. "Cumhurbaşkanı burada verdiği mesajları Amerika'da daha güçlü bir şekilde ifade edecek" denildiği için **Erdođan**'ın, 19 Eylül'de Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde ABD'li şirketlerin Türkiye temsilcileri ile yaptığı toplantının perde arkasını paylaşmak istiyorum.

ERDOĐAN'IN GÜVENCESİ

Toplantıya Microsoft, Citibank, Google, Amazon, Philip Morris, Boeing, Pepsi Cola, Coca Cola ve IBM gibi dünya devi olan şirketlerin temsilcileri katılıyor. 30 dev kuruluşun temsilcilerinin yer aldığı toplantı, Türk-Amerikan ilişkilerinin içinde bulunduğu soğuk havanın tam tersine sıcak bir ortamda gerçekleşiyor. **Erdođan**'ın toplantıya süre sınırlaması koymaması, şirket temsilcilerine tek tek söz vermesi, toplantının başında yaptığı konuşma ile gelebilecek soruların önemli bir kısmına yanıt vermesi katılımcılar açısından rahatlamaya neden oluyor. **Erdođan**, "ABD ile sorunların iş dünyasını olumsuz etkilemesini istemem" diye başlıyor sözlerine ve "Serbest piyasa prensiplerinden taviz verilmeyecek" diyerek bitiriyor.

3 saat süren toplantı boyunca Cumhurbaşkanı'nın konuşulanları tek tek not alması dikkatlerden kaçmıyor. "Efendim, her konuşmayı pür dikkat dinliyorum ve not alıyorsunuz. Bugün bu kaçınıcı toplantınız, nasıl bu kadar diri kalabiliyorsunuz, bunun formülü nedir" diye soruyorlar. **Erdođan**, "Sizlerin heyecanı bizi ayakta tutuyor" diye yanıt veriyor. **Erdođan** söz verdiği şirket temsilcisine Türkiye'deki faaliyet alanları ve ekonomik büyüklükleri hakkında bilgi vermelerini istedikten sonra, "Türkiye'deki yatırımlarınızı nasıl arttırabilirsiniz? Bu konuda ne yapabiliriz" diye soruyor. **Erdođan** toplantının sonunda şirket temsilcilerine çok önemli bir güvence veriyor: "Kendinizi ülkenizde hissedin. Sıkıntılı olduğunuzda ben buradayım" diyor. Bunun üzerine Amerikalı yatırımcılar, "Başka bir ülkede yabancı yatırımcıya böyle bir ortam hazırlandığını düşünmüyoruz. Biz çok

şanslıyız” diye karşılık veriyorlar. Toplantıdan çıkan mesajları olumlu koduyla merkezlerine ileteceklerini ifade ediyorlar. Türkiye ile ilişkilerin düzelmesi için ABD Ticaret Odası nezdinde ve STK'larda girişimde bulunacaklarını belirtiyorlar.

ERDOĐAN'IN BRUNSON MESAJI

ABD ile yaşanan sorunun görünen yüzünde rahip **Brunson** olayı yer alıyor. Peki, görüşmede **Brunson** olayı gündeme geliyor mu? Gelmez olur mu? Cumhurbaşkanı **Erdođan** çok net mesajlar veriyor.

“Bizi tehdit ederek çözüm bulamazsınız. 48 saat sonra bırakmazsan şunu yaparım, bunu yaparım tavrı bize sökmez. Burası Muz Cumhuriyeti değil” diyor. Ama bence krizin arkasındaki psikolojiyi yansıtan şu cümle çok önemli; “Halbuki biz kriz yaratan değil, çözüm olmak isteriz. Ama bu yaklaşımla değil”.

Erdođan çözüm isteriz sözünün altını çizirken, çözümün adresini gösterdiğini düşünüyorum. **Erdođan**, “Bu üslupla olmaz” diyor. **Brunson** krizi başladığında **Trump**'ın tehditleri üzerine, “Amerika bu krizin çözülmesini istemiyor. İsteseler bu üslubu kullanmazlardı” demiştik. Ama dikkat ederseniz bir süredir Amerika sessiz. Üslup değişti. O nedenle 12 Ekim'deki **Brunson** davasına yeni mesaj ışığında bakmakta yarar var.